

Antallet brukere av protonpumpehemmere (PPI) er økende. De siste årene har mer enn én av ti innbyggere i Norge fått utskrevet minst en resept på protonpumpehemmer årlig. Undersøkelser viser at mange bruker PPI fast i årevis uten at det foreligger en god medisinsk grunn (1).

Det er fire protonpumpehemmere som selges i Norge: omeprazol, pantoprazol, lansoprazol og esomeprazol.

Protonpumpehemmere brukes i behandling av magesyrerelaterte tilstander som reflukssykdom og øsofagitt (inkl. Barretts øsofagus). PPI brukes også sammen med antibiotika i behandling av *Helicobacter pylori*-relaterte magesår, samt i forebygging av sår i magesekk og tolvfingertarm ved kontinuerlig bruk av ikke-steroid antiinflammatoriske midler (NSAID). I tillegg er PPI en del av behandlingen ved Strøm-Zollinger-Ellisons syndrom.

Kraftig rebound-effekt kan bidra til unødig og langvarig bruk

Pasienter som har brukt PPI i mer enn ett par uker, vil ofte oppleve rebound-effekt med økt produksjon av magesyre når de slutter med behandlingen. Det er viktig å være klar over dette, ellers kan dette feiltolkes som at pasienten fortsatt har behov for behandling (1, 2).

For pasienter med milde til moderate refluksplager anbefaler RELIS å unngå protonpumpehemmere, og heller forsøke ikke-medikamentelle tiltak eller andre legemidler som antacida, alginater eller H2-blokkere.

Referanser:

1. <https://relis.no/artikler/nyheter/riktigere-bruk-av-protonpumpehemmere/>
2. https://relis.no/wp-content/uploads/2024/05/MIDT-RELIS_Brosjyre_Riktigere-bruk-PPI_vertikal.pdf

KUPP-kampanjen

Riktig bruk av protonpumpehemmere er tema for en ny KUPP-kampanje i regi av RELIS og de klinisk farmakologiske enhetene ved universitetssykehusene. Målet er å redusere unødvendig bruk av protonpumpehemmere. Kampanjen starter med fastlegebesøk før sommeren.

Under KUPP-besøket får fastlegen konkrete råd om når det er riktig å forskrive PPI, når bruken bør kontinueres og når man bør vurdere å seponere. Kampanjen vil også gi praktiske råd om hvordan fastlegen kan gjennomføre seponering.

KUPP (kunnskapsbaserte oppdateringer) bidrar med faglig påfyll basert på nyeste forskning og nasjonale retningslinjer for allmennleger i hele Norge, uten kostnad for den enkelte lege. Metoden baserer seg på en en-til-en samtale mellom lege i allmennpraksis og leger og farmasøyter fra RELIS eller klinisk farmakologisk avdeling.

Leger i allmennpraksis kan selv bestille KUPP-besøk via relis.no/bestill-besok eller ved å bruke QR-koden under.

